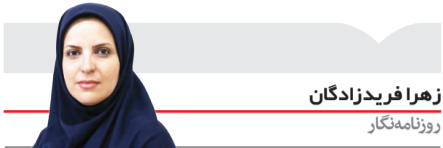

شرکت‌های فناوری در صنعت توریسم تحول ایجاد می‌کنند

نجات‌گردشگری با دانش‌بنیان‌ها

زهرا فریدزادگان

روزنامه‌نگار

ساختار و شاکله صنعت گردشگری بر پایه جابه‌جایی فیزیکی است و اگر این جابه‌جایی فیزیکی، حذف یا کم‌رنگ شود، گردشگری معنا و مفهوم اصلی خود را از دست می‌دهد. در دنیای مدرن و پیشرفته امروزی، اما گردشگری با مفاهیم جدیدتری آشنا شده است که نه تنها پایه و اساس آن بر مبنای جابه‌جایی فیزیکی نیست، بلکه زمان و مکان نیز محدودیتی برای گردشگر ایجاد نمی‌کنند.

صنعت گردشگری یکی از مهم‌ترین و پردرآمدترین صنایع جهان است؛ تا جایی که بسیاری از کشورها با سرمایه‌گذاری‌های کلان در این حوزه، سهم این صنعت را در تولید ناخالص داخلی خود افزایش می‌دهند. براساس آمار بانک مرکزی، سهم صنعت گردشگری در ایران در سال ۹۸ معادل ۱۱ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار بوده که این رقم معادل ۳ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور را تشکیل می‌دهد. این درحالی است که سهم صنعت گردشگری در تولید ناخالص داخلی بسیاری از کشورهای همسایه ایران که حتی از نظر آب‌وهوایی یا وجود آثار و ابنیه تاریخی همپای ایران نیستند، بیش از ۶ درصد نیز برآورد شده است. پیش از شیوع ویروس کرونا در جهان، سازمان جهانی گردشگری در سال ۲۰۱۹ اعلام کرده بود که تا سال ۲۰۲۰، صنعت گردشگری بیش از ۱۰ هزار شغل جدید و تا سال ۲۰۲۹ تعداد ۴۲۱ میلیون شغل جدید در جهان ایجاد می‌کند؛ رقم شگفتی‌برانگیزی که اگرچه امکان تحقق آن تا پیش از شیوع کرونا، دور از ذهن نبود، اما اکنون و پس از همه‌گیری ویروس کرونا در جهان، به نظر می‌رسد، سازمان جهانی گردشگری باید در محاسبات خود تجدیدنظر کند. این اعداد و ارقام نشان‌دهنده ضرورت توجه به صنعت گردشگری و تسهیل امور در این صنعت است.

|||

تحول بنیادین در صنعت گردشگری

بیش از یک دهه است که صنعت گردشگری در ایران با دنیای دیجیتال و اینترنت گره خورده است. پیوند این دو باعث شده تا سفر برای گردشگران نسبت به گذشته آسان‌تر شود. از آنجایی که صنایع مختلفی مانند حمل‌ونقل، مواد غذایی، نساجی، چرم، چوب و بسیاری از صنایع دیگر به صورت مستقیم یا غیرمستقیم با صنعت گردشگری در ارتباط هستند، لذا رونق صنعت گردشگری، رشد و ترقی هرکدام از صنایع وابسته به گردشگری را نیز به دنبال دارد. تا پیش از ورود فناوری‌های نوین به حوزه گردشگری، گردشگران برای سفر و اقامت در شهر یا کشور دیگر، باید مراحل رزرو هتل را از طریق تماس تلفنی یا فاکس پیگیری می‌کردند. پس از اقامت در شهر موردنظر نیز، برای بازدید از اماکن دیدنی باید با حضور در محل، بلیت تهیه کرده و از مکان موردنظر بازدید می‌کردند. برای تهیه غذا، تردد در شهر و استفاده از امکانات تفریحی نیز، امکانات دیجیتالی وجود نداشت و گردشگران معمولاً قادر به استفاده بهینه از زمان سفر را نداشتند. اما دنیای دیجیتال یا به مفهوم بهتر، ظهور استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه گردشگری، مسیر طولانی گردشگری را برای علاقه‌مندان به سفر کوتاه و همواره کرد.

حالا دیگر یک گردشگر برای سفر به مقصد موردنظر خود، علاوه‌بر امکان اطلاع از وضعیت هتل‌ها و اماکن تفریحی و رزرو آنلاین هتل و خرید بلیت اماکن تفریحی و حرکت به سمت مقصد خود، حتی می‌تواند بدون سفر به نقطه‌ای، از مقصد موردنظر خود بازدید و به صورت مجازی سفر کند. این تحول بزرگ در دنیای امروزی به کمک فناوری و دانش‌آموختگان و در بستری به نام زیست‌بوم فناوری ایجاد شده است. در این گزارش قصد داریم به ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری در حوزه گردشگری بپردازیم و پس از بررسی توانمندی‌های زیست‌بوم فناوری در این حوزه، چالش‌هایی که پیش از شیوع کرونا و پس از آن، در روند فعالیت شرکت‌های

فناور گردشگری خلل ایجاد کرده است را بررسی کنیم.

گردشگری و زنجیره فعالیت شرکت‌های فناور

همان‌طور که گفته شد، صنعت گردشگری یکی از صنایع بسیار وسیع و گسترده است که در دل خود صنایع مختلفی را جای داده است. از این رو برای بررسی وضعیت شرکت‌های فناور این حوزه ابتدا باید دید که زنجیره فعالیت زیست‌بوم فناوری در چه بخش‌هایی تشکیل شده است. فعالان این حوزه معتقدند که زنجیره فعالیت شرکت‌های فناور در حوزه گردشگری حول ۵ محور اصلی قرار دارد؛ اطلاعات گردشگری، خدمات حمل‌ونقل و اقامت، فروش تورهای گردشگری و راهنمای سفر، خدمات پشتیبان گردشگری و خدمات بازدید از جاذبه‌های گردشگری ۵ حلقه این زنجیره را تشکیل می‌دهند. تحقق هدف در هر یک از زنجیره‌های مذکور، ملزوماتی را می‌طلبد که این ملزومات نیز نیازمند وجود زیرساخت‌های لازم است. این ملزومات هم‌اکنون موضوعات راهبردی است که زمینه ورود و حضور زیست‌بوم فناوری را به حوزه گردشگری باز می‌کند. برای مثال امکان استفاده از ظرفیت‌های فناوری اطلاعات به‌منظور توسعه زیرساخت‌های گردشگری، جمع‌آوری و ارائه اطلاعات، شناخت ظرفیت‌ها و سیاست‌گذاری مناسب برای گردشگران و مدیران گردشگری ازجمله موضوعات مهمی است که چشم‌انداز صنعت گردشگری را روشن می‌کند. درواقع این موارد و استارت‌آپ‌ها مانند بسترسازی برای تسهیل سفر گردشگران خارجی و ارائه راهکارهایی برای رفع مشکلات آنها در کشور یا سفر با اهداف خاص مانند گردشگری سلامت، ماجراجویی و... نیز زمینه‌های مناسبی برای پیوند هرچه بیشتر صنعت گردشگری با زیست‌بوم فناوری کشور است.

زیست‌بوم نوآوری حوزه گردشگری

پیش از آنکه به چالش‌ها و موانع موجود بر سر راه استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان برای ورود به حوزه گردشگری بپردازیم، باید دید بازیگران اصلی این صنعت را چه کسانی تشکیل می‌دهند و چه توانمندی‌هایی برای تحقق اهداف از پیش تعیین شده وجود دارد. در اکوسیستم نوآوری کشور، عموماً سیاست‌گذاران، انجمن‌ها و تشکلهای تأمین‌کنندگان مالی، نظام آموزشی و زیست‌بوم فناوری بازیگران اصلی هستند و هرکدام نقش خود را باید به‌درستی ایفا کنند. زیست‌بوم فناوری، توسط شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها، شرکت‌های خلاق و شتاب دهنده‌ها، خلق ارزش می‌کنند. صندوق‌های نوآوری و شکوفایی با صندوق‌های پژوهش و فناوری بحث تأمین مالی را به عهده دارند. دانشگاه‌ها،

پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزشی نیز بازیگران نظام آموزشی هستند. وزارتخانه‌ها با مقررات‌گذاری و سیاست‌گذاری در این حوزه خط‌مشی حرکت را پیش پای بخش‌های دیگر می‌گذارند و اتحادیه‌ها و تشکلهای فعال در حوزه گردشگری نیز مطالبات این حوزه را پیگیری می‌کنند. به این ترتیب زیست‌بوم فناوری و نوآوری حوزه گردشگری شکل می‌گیرد.

مهم‌ترین فناوری‌ها در صنعت گردشگری

براساس آمار ارائه‌شده ازسوی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، در زنجیره فعالیت شرکت‌های فناور گردشگری، ۱۹ شرکت فناور در حوزه حمل‌ونقل و اقامت، ۶ شرکت در حوزه اطلاعات گردشگری، ۶ شرکت در زمینه خدمات بازدید، ۱۴ شرکت در زمینه فروش بلیت تورهای گردشگری و راهنمای سفر و ۱۴ شرکت در زمینه خدمات پشتیبان گردشگری، مهم‌ترین شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور در حوزه گردشگری هستند. این شرکت‌ها همگام با بسیاری از شرکت‌های فناور جهانی در حوزه گردشگری در قالب‌های مختلفی، مانند پلتفرم اینترنتی، نرم‌افزار موبایل، وب‌سایت، واقعیت مجازی و افزوده، دستیار صوتی، نرم‌افزار تحت‌وب و چاپ سه‌بعدی خدمات خود را ارائه می‌دهند. البته ناگفته نماند که به‌رغم ارائه خدمات گردشگری در قالب‌های مذکور، همچنان از ظرفیت‌های بالقوه زیست‌بوم فناوری در این حوزه استفاده نشده است؛ ظرفیت‌هایی که کشورهای موفق در حوزه گردشگری، به‌خوبی از آن استفاده کرده‌اند. استفاده از هوش مصنوعی، تحلیل کلان‌داده، اینترنت اشیا و بلاک‌چین را می‌توان ازجمله فناوری‌های مغفول مانده در حوزه گردشگری ایران دانست که نیاز است با توجه بیشتر به زیست‌بوم فناوری کشور، از این ظرفیت‌ها در جهت بهبود وضعیت صنعت گردشگری کشور استفاده شود.

کرونا و مرگ صنعت گردشگری مدرن

صنعت گردشگری مدرن که به کمک استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان، امکان تجربه‌های جدیدی را برای انسان فراهم کرده‌اند، تا پیش از شیوع کرونا در سراسر جهان، چشم‌انداز موفقی را پیش‌روی خود می‌دیدند. وضعیت صنعت گردشگری در جهان را باید به دو قسمت پیش و پس از کرونا تقسیم کرد. به‌جرات می‌توان گفت این صنعت بیشترین آسیب را از شیوع کرونا متحمل شد و درآمدهای ارزی بسیاری از کشورهای دنیا کاهش یافت. درحالی‌که در این میان وجود فناوری و تکنولوژی توانسته است اندکی از شدت جراحات وارده به گردشگری بکاهد، اما کارشناسان این حوزه بر این باورند که وقتی جابه‌جایی فیزیکی یا همان سفرکردن

از نقطه‌ای به نقطه دیگر وجود ندارد، گردشگری عملاً معنا پیدا نمی‌کند، چراکه گردشگری مجازی با مفاهیم مهم این حوزه یعنی ماجراجویی، تجربه‌کردن غذاهای ملل، تماشای طبیعت، خرید سوغات و... سنخیت ندارد. بنابراین وقتی از گردشگری مجازی به کمک فناوری‌های پیشرفته صحبت می‌شود، منظور جدایی روحی و روانی گردشگر از مکانی به مکان دیگر است نه جدایی فیزیکی. علاوه‌بر این، گردشگری مجازی نمی‌تواند کاهش درآمد کشورهای گردشگرپذیر را از این صنعت جبران کند. با این تفاسیر به‌نظر می‌رسد درحال حاضر و در شرایط کنونی دنیا نقش شرکت‌های فناور می‌تواند پررنگ‌تر از گذشته باشد و بخشی (حتی اندک) از آسیب‌های وارده به صنعت گردشگری را جبران کند یا این تفاوت که باید استراتژی و رویکرد خود را متناسب با شرایط فعلی تغییر دهند. صنعت گردشگری از بخش‌های مختلفی شامل خطوط هوایی، رستوران‌ها، اقامتگاه‌ها، جاذبه‌های تفریحی، دفتر خدمات مسافرتی و... تشکیل شده است و نمی‌توان نسخه یازاریابی واحدی را برای همه آنها تجویز کرد. در ضمن در هر یک از این بخش‌ها، شرکت‌های مختلف وضعیت‌های متفاوتی از نظر توان، شکل و جایگاه بازاریابی دارند لذا برای هر شرکتی باید براساس وضعیت منحصره‌فرد خودش استراتژی تدوین کرد.

اما آنچه مسلم است، شرکت‌های فناور، استارت‌آپ‌ها، شرکت‌های خلاق و به‌طور کلی زیست‌بوم فناوری کشور، باید کسب‌وکارهای گردشگری خود را بیشتر معطوف رویاپردازی کنند.

حمایت معاونت از استارت‌آپ‌های آسیب‌دیده

پرویز کرمی، دبیر ستاد توسعه اقتصاد دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در گفت‌وگو با «فرهیختگان» با اشاره به اینکه در دوران کرونا عمده شرکت‌های استارت‌آپی که در حوزه گردشگری و توریسم به ضرر و زیان‌های فراوانی مواجه شدند، می‌گوید: «تا سال ۲۰۱۸ صنعت گردشگری به‌واسطه استفاده از فناوری‌های نوین، شاهد رشد چشمگیر و قابل‌توجهی بود و صنعت توریسم توانسته بود رشد چندبرابری نسبت به سایر صنایع داشته باشد. براساس آمارهای جهانی درآمد جهانی صنعت گردشگری به بیش از ۳ تریلیون دلار رسیده بود که متأسفانه با ورود کرونا در جهان، اکثر کشورهایی که اقتصاد آنها براساس صنعت گردشگری و توریسم بود، آسیب‌های جدی دیدند. بر این اساس کشورهایی که آسیب‌های جدی در این زمینه متحمل شده بودند با ارائه تسهیلات و همچنین استفاده از راهکارهای جدید مقابله با کرونا امکان ماندن شرکت‌ها در حوزه گردشگری را فراهم و از ورشکستگی آنها

جلوگیری کردند.»

به گفته وی، در ایران نیز عمده استارت‌آپ‌هایی که در حوزه گردشگری فعال بودند دچار مشکل شدند. به این منظور معاونت با راه‌اندازی پویش کروناپلاس و با کمک صندوق نوآوری و شکوفایی، تسهیلاتی را برای این استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های فناور در نظر گرفت تا این شرکت‌ها بتوانند روی پای خود بایستند تا دوران کرونا تمام شود. اما به‌رحال نباید از این نکته غافل شد که شرکت‌ها نیز پیش از هر چیز، خود به فکر یافتن راه‌های برون‌رفت از بحران به وجود آمده هستند. با وجود این طبیعی است شرکت‌های ایرانی نیز همانند شرکت‌های اروپایی باید با ازسرگرداندن این تجربه تلاش کنند به مسیر خود ادامه دهند.

کرمی معتقد است کاربردهای فناوری اطلاعات در حوزه گردشگری بسیار گسترده است و فناوری‌های نوین در سال‌های اخیر توانسته اختیارات و امکانات فراوانی را در اختیار گردشگران قرار دهد. استفاده از هوش مصنوعی برای ایجاد واقعیت افزوده یا ارزش افزوده یکی از نمونه‌های بارز استفاده از فناوری در حوزه گردشگری است. استفاده از نمایشگرهایی که روی چشم گذاشته می‌شود و این تصویر را برای فرد ایجاد می‌کند که در مقصد گردشگری خود قرار دارد و می‌تواند از سفر مجازی خود لذت ببرد.

وی درمورد جایگاه ایران در استفاده از فناوری اطلاعات در حوزه گردشگری می‌گوید: «باوجود اینکه داشته‌ها و ظرفیت‌های بسیار فراوانی در حوزه گردشگری در کشور وجود دارد، اما متأسفانه توانسته‌ایم از این ظرفیت‌ها به تناسب داشته‌هایمان استفاده بهینه کنیم. البته ناگفته نماند که فعالان زیست‌بوم فناوری می‌توانند از فرصت کنونی که ویروس کرونا در جهان شیوع پیدا کرده است، استفاده کنند و فعالیت‌های خود را به‌سمت استفاده بهتر از ظرفیت‌های کشور سوق دهند.»

ترمیم گردشگری آسیب‌دیده

کارشناسان بر این باورند که در شرایط حال حاضر که کرونا کسب‌وکارهای متعددی را با کساد مواجه کرده و صنعت گردشگری با رکود شدید مواجه شده است، شرکت‌های فناور می‌توانند در این زمان کسادی، تولید محتوای سبز داشته باشند، استراتژی مناسبی برای حضور نیرومند در رسانه‌های اجتماعی تدوین و زیرساخت‌های فروش آنلاین خود را تقویت کنند. همچنین اتوماسیون اداری ایجاد کنند و کار با ابزارهای نوین بازاریابی دیجیتال را یاد بگیرند. مهم‌تر از همه اینکه در این دوران می‌توانند عمده تمرکز بر آفرینش، بازاریابی یا تقویت شرکت خود را داشته باشند. درواقع اگرچه فروش ممکن است به‌طور موقتی متوقف شده باشد، اما یک شرکت نباید بزند و مشتریان خود را از دست بدهد چراکه حمایت از مشتری باعث می‌شود بعد از رکود حاصل از کرونا، استقبال بیشتری نسبت به استارت‌آپ‌های این حوزه ایجاد شود. بدیهی است که این رویکردها یک رویکرد مراقبتی و آینده‌نگر است که آینده شرکت را درنظر داشته و در راستای توسعه و ارتقا گام برمی‌دارد.

جالب است که از نگاه برخی فعالان زیست‌بوم فناوری حوزه گردشگری، زنده‌ماندن در چنین شرایطی یک مزیت رقابتی محسوب می‌شود و کسب‌وکارهای حوزه گردشگری باید تمام تلاش خود را به کار ببرند تا بتوانند شکست استارت‌آپ خود در این دوران جلوگیری کرده و بعد از سپری شدن این ویروس، حیات خود را ازسر بگیرند. به بیان بهتر، هر استارت‌آپی که در این دوران دوام بیاورد و باقی بماند در میان سایر رقبای خود یک مزیت عمده به دست آورده است و می‌تواند با حجم بیشتر مشتریانی که خواهان سفر هستند، رویه‌رو باشد.

اگرچه زبان‌های ناشی از ویروس همه‌گیر کرونا استارت‌آپ‌های حوزه گردشگری را بیش از سایر کسب‌وکارهای حوزه متضرر کرده است، اما تجربه استارت‌آپ‌های فوق‌نشان می‌دهد درصورت مدیریت درست، می‌توان در این دوران سخت نیز پارجا ماند و کسب‌وکار خود را حفظ کرد.

فروش پایان‌نامه‌ها در فضای مجازی قابل پیگیری است

منصور غلامی، وزیر علوم درباره برنامه‌ریزی‌های این وزارتخانه برای پیگیری از تخلف فروش پایان‌نامه‌ها در شبکه‌های مجازی با خیابان‌ها طبق «قانون رسیدگی مقابله با تخلفات علمی» قابل پیگیری است. «وی افزود: «مقابله با فروش غیرقانونی پایان‌نامه‌ها از طرف وزارت علوم با همکاری نیروی انتظامی و قوه قضائیه قابل پیگیری است، بنابراین افرادی که گول کلاهبرداران فروش غیرقانونی پایان‌نامه‌ها را می‌خورند، باید بسیار مراقب خود باشند.» وزیر علوم ادامه داد: «گروه‌های اخلاقی و پژوهشی فعال در دانشگاه‌ها تمام مدارک علمی اعم از مقاله، پایان‌نامه و هر سند علمی که دانشجویان و استادان ارائه می‌دهند، بررسی کرده و اگر این موارد با مسیر غیرقانونی یا تخلف تهیه شوند حتماً از طریق برخورد قانونی پیگیری خواهند شد.» غلامی با بیان اینکه بی‌توجهی استادان به پایان‌نامه‌های غیرقانونی دانشجویان باعث متضرر شدن آنان خواهد شد، تأکید کرد: «اگر مدارکی بدون عبور از مسیرهای قانونی در اختیار افراد قرار بگیرند با سامانه ملی از رزایی تحصیلی که تمام اطلاعات فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های کشور را در آن مندرج می‌کند به‌راحتی با وارد کردن کد ملی قابل ارزیابی است؛ بنابراین واقعی بودن یا غیرواقعی بودن مدارک علمی با پایان‌نامه با استفاده از این سامانه برای همه افراد به‌خصوص دستگاه‌های دولتی و غیردولتی کنترل خواهد شد.» وی اضافه کرد: «تعدادی از دانشگاه‌ها به‌علت زیاد بودن داده‌ها همچنان درحال انتقال اطلاعات هستند و به‌تدریج تا پایان اسامال همه مراکز آموزش عالی کشور اطلاعاتشان در این سامانه درج خواهد شد؛ این سیستم به سیستم دولت الکترونیک وصل است بنابراین جعلی بودن مدارک علمی یکی از مباحثی است که قطعاً کنترل خواهد شد.»

آزمون کارشناسی ارشد گروه پزشکی در روز دوم برگزار شد

آزمون کارشناسی ارشد رشته‌های گروه پزشکی سال ۹۹ در دو نوبت صبح و عصر روزهای ۲۳ و ۲۴ مردادماه برگزار شد و رقبای داوطلبان در روز ۲۴ مرداد در ۲۲ رشته دیگر ادامه یافت. در نوبت صبح روز جمعه ۲۴ مرداد آزمون رشته‌های مجموعه علوم آزمایشگاهی (۳)، مجموعه مامایی، مدیریت سلامت، ایمنی و محیط‌زیست، مهندسی پزشکی (بیوالکتریک)، مداخله‌ای، اجتماعی، ژورنالیسم پزشکی، ارزیابی فناوری سلامت، آمار زیستی، سلامت و رفاه اجتماعی، انفورماتیک، سلامت سالمندی، ارگونومی، اکولوژی انسانی، اپیدمیولوژی، سلامت و ترفایک، مدیریت توانبخشی و اقتصاد بهداشت برگزار شد. همچنین در نوبت عصر روز جمعه ۲۴ مرداد آزمون رشته‌های مجموعه تغذیه، مجموعه علوم آزمایشگاهی (۲)، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، ترکیبات طبیعی و دارویی دریایی، مجموعه فیزیوتراپی، تکنولوژی گردش خون، سوشناسی، فیزیولوژی، شیمی دارویی، کنترل مواد خوراکی و آشامیدنی، میکروبیوشناسی و مواد غذایی، علوم صنایع غذایی، فناوری تصویربرداری پزشکی، مهندسی بهداشت حرفه‌ای و کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی برگزار شد.

درخواست ۱۴۰۰ دانشجوی علوم پزشکی برای انتقال به داخل کشور

سلام‌زاده، رئیس مرکز خدمات آموزشی وزارت بهداشت گفت: «در صورتی که این دانشجویان در این ارزیابی واجد شرایط بودند، می‌توانند دوره‌های تکمیلی را طی کرده و دانشنامه خود را معادل سازی کنند. اکنون هزار و ۴۰۰ دانشجوی ایرانی سچی‌نوا و دانشجویانی که بعد از سال ۲۰۱۹ در دانشگاه‌های خارج کشور مشغول به تحصیل شده‌اند به دلیل کرونا و شرایط اقتصادی درخواست‌های مکرری دارند که برای ادامه تحصیل به کشور بازگردند.» رئیس مرکز خدمات آموزشی وزارت بهداشت اضافه کرد: «در این شرایط تنها بحث نتوانست مطرح نیست بلکه بحث نتوانستن نیز مطرح است؛ به این معنی که ما نمی‌توانیم به دانشگاه‌های داخل کشور برای پذیرش دانشجویان خارج کشور فشار وارد کنیم.» او ادامه داد: «در دو سال اخیر قریب به سه‌هزار دانشجوی داخل کشور وارد شده‌اند و دیگر توان حضور این افراد در این دانشگاه‌ها وجود ندارد و درحقیقت دیگر ظرفیتی وجود ندارد. شما به‌عنوان نمایندگان صنوف دانشجویی باید در این خصوص تلاش کنید تا این شرایط را تغییر دهید. این مقام مسئول در خصوص تخفیف شهریه دانشجویان شهریه‌پرداز با توجه به پرداخت این شهریه برای آموزش و کلاس‌های عملی و حضوری که به‌دلیل کرونا به‌شکل مجازی دنبال می‌شود، گفت: «در این خصوص نمی‌توانیم به شکل دستوری از وزارت بهداشت کار را پیش ببریم زیرا زیارت‌امانی دانشگاه‌ها تصمیم‌گیرنده هستند.»